

A ...Törvényszék ... (...) ügyvéd által képviselt ... (...) I. rendű, ... (...) II. rendű és...(....) III. rendű felpereseknek - ...(...) ügyvéd által képviselt ...(...) alperes ellen - kártérítés iránt - indult perében, melybe az alperes pernyertességének előmozdítása érdekében ... (...) ügyvéd által képviselt ... (...) beavatkozott meghozta a következő

í t é l e t e t :

A törvényszék kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű felperes részére 3.000.000.- (Három-millió) forintot nem vagyoni kártérítés címén és ezen összegből 1.000.000.- (Egymillió) forint után 2010. április 26-tól 2010. június 30-ig 6,25 %, 2010. július 1-től 2010. december 31-ig 5,25 %, 2011. január 1-től 2011. június 30-ig 5,75 %, 2011. július 1-től 2011. december 31-ig 6 %, 2012. január 1-től 2012. június 30-ig 7 %, 2012. július 1-től 2012. december 31-ig 7 %, 2013. január 1-től 2013. június 30-ig 5,75 %, 2013. július 1. napjától a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatát.

2.000.000.- (Kettőmillió) forint összeg után 2010. április 26-tól 2010. június 30-ig 6,25 %, 2010. július 1-től 2010. december 31-ig 5,25 %, 2011. január 1-től 2011. június 30-ig 5,75 %, 2011. július 1-től 2011. november 27. napjáig 6 % késedelmi kamatát.

A törvényszék kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a II. rendű felperes részére 4.000.000.- (Négymillió) forintot nem vagyoni kártérítés címén, és ezen összegből 2.000.000.- (Kettőmillió) forint után 2010. április 26-tól 2010. június 30-ig 6,25 %, 2010. július 1-től 2010. december 31-ig 5,25 %, 2011. január 1-től 2011. június 30-ig 5,75 %, 2011. július 1-től 2011. december 31-ig 6 %, 2012. január 1-től 2012. június 30-ig 7 %, 2012. július 1-től 2012. december 31-ig 7 %, 2013. január 1-től 2013. június 30-ig 5,75 %, 2013. július 1. napjától a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatát.

2.000.000.- (Kettőmillió) forint összeg után 2010. április 26-tól 2010. június 30-ig 6,25 %, 2010. július 1-től 2010. december 31-ig 5,25 %, 2011. január 1-től 2011. június 30-ig 5,75 %, 2011. július 1-től 2011. november 27. napjáig 6 % késedelmi kamatát.

A törvényszék kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a III. rendű felperes részére 3.000.000.- (Három-millió) forintot nem vagyoni kártérítés címén és ezen összegből 1.000.000.- (Egymillió) forint után 2010. április 26-tól 2010. június 30-ig 6,25 %, 2010. július 1-től 2010. december 31-ig 5,25 %, 2011. január 1-től 2011. június 30-ig 5,75 %, 2011. július 1-től 2011. december 31-ig 6 %, 2012. január 1-től 2012. június 30-ig 7 %, 2012. július 1-től 2012. december 31-ig 7 %, 2013. január 1-től 2013. június 30-ig 5,75 %, 2013. július 1. napjától a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatát.

2.000.000.- (Kettőmillió) forint összeg után 2010. április 26-tól 2010. június 30-ig 6,25 %, 2010. július 1-től 2010. december 31-ig 5,25 %, 2011. január 1-től 2011. június 30-ig 5,75 %, 2011. július 1-től 2011. november 27. napjáig 6 % késedelmi kamatát.

A törvényszék kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg I., II., III. rendű felperesek részére saját jogon, fejenként 90.570. - 90.570.- (Kilencvenezer-ötszázhetven - Kilencvenezer-ötszázhetven) forintot illő eltemettetés költsége címén, valamint ezen összeg után 2010. április 29. napjától 2010. június 30-ig 6,25 %, 2010. július 1-től 2010. december 31-ig 5,25 %, 2011. január 1-től 2011. június 30-ig 5,75 %, 2011. július 1-től 2011. december 31-ig 6 %, 2012. január 1-től 2012. június 30-ig 7 %, 2012. július 1-től 2012. december 31-ig 7 %, 2013. január 1-től 2013. június 30-ig 5,75 %, 2013. július 1. napjától a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatát, míg perbeli jogutódként 30.190. - 30.190.- (Harmincezer-egyszázkilencven - Harmincezer-egyszázkilencven) forintot és ezen összeg után 2010. április 29. napjától 2010. június 30-ig 6,25 %, 2010. július 1-től 2010. december 31-ig 5,25 %, 2011. január 1-től 2011. június 30-ig 5,75 %, 2011. július 1-től 2011. november 27. napjáig 6 % késedelmi kamatát.

Kötelezi a törvényszék az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg I., II., III. rendű felperesek részére perbeli jogutódként egymás között egyenlő arányban, háztartási kisegítés címén 555.750.- (Ötszázötvenötezer-hétszázötven) forintot, valamint ezen összeg után 2011. február 10. napjától 2011. június 30-ig 5,75 %, 2011. július 1-től 2011. december 31-ig 6 %, 2012. január 1-től 2012. június 30-ig 7 %, 2012. július 1-től 2012. december 31-ig 7 %, 2013. január 1-től 2013. június 30-ig 5,75 %, 2013. július 1. napjától a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatát.

A törvényszék egyebekben a felperesek keresetei kérelmét elutasítja.

Kötelezi a törvényszék az alperest, hogy fizessen meg a ...Törvényszék Gazdasági Hivatalának - külön felhívására - 297.873.- (Kettőszázkilencvenhétezer-nyolcszázhetvenhárom) forint előlegezett részperköltséget.

A le nem rótt kereseti illetéket, valamint a fennmaradó állam által előlegezett költséget az állam viseli.

Kötelezi a törvényszék az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül I. és III. rendű felperesnek külön-külön 61.600. - 61.600.- (Hatvanegyezer-hatszáz) forint, míg a II. rendű felperesnek 188.600.- (Egyszáznyolcvannyolcezer-hatszáz) forint perköltséget.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül van helye fellebbezésnek, melyet a ...-i ... címzetten, a ...-i Törvényszéken négy példányban lehet előterjeszteni..

A törvényszék tájékoztatja a feleket, hogy a ... Ítélet tábla a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálja el, ha az kizárólag a perköltség viselésére, összegére, vagy az ítélet indoklására irányul.
A felek kérelmére a bíróság tárgyalást tart.

A törvényszék tájékoztatja a feleket, hogy a fellebbezési határidő lejártá előtt előterjesztett kérelmük alapján kérhetik, hogy a ... Ítélet tábla fellebbezésüket tárgyaláson kívül bírálja el.

A fellebbezést előterjesztő fél számára az Ítélet tábla előtti eljárás során a jogi képviselő kötelező.

I n d o k o l á s :

A törvényszék a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján az alábbi tényállást állapította meg:

Néhai ... -felperesek édesapja - háziorvosi beutalásra 2009. június 9. napján ...-i ... Kórház és Rendelőintézet ideggyógyászati szakrendelésén jelent meg a hónapok óta a háti gerinc alsó szakaszán jobbra kisugárzóan érzett fájdalmai miatt.

Az elvégzett kétirányú háti és lumbális gerincfelvételek alapján a háti-ágyéki csigolyatestek nem gyulladásos, merevséggel járó betegséget (spondylosis) állapítottak meg nála. A 2009. július 30-án elkészült laboratóriumi vizsgálat lelete a vizeletüledékében 55-60 vörösvértestet mutatott ki.

A néhai 2009. szeptember 2-án az alperes urológiai szakrendelésén jelentkezett, mivel vizelete véralvadékot is tartalmazott. A szakrendelésen elmondta, hogy körülbelül négy hónapja derékfájás miatt kezelik, ez idő alatt 10 kg-ot fogyott. A szakrendelésen megnagyobbodott prosztataérzékenysége alapján prosztatagyulladást diagnosztizáltak. Ezt követően PSA vizsgálatot, hasi ultrahangvizsgálatot, valamint véres vizelet esetén hólyagtükrözést javasoltak.

A hasi ultrahang vizsgálatra 2009. szeptember 22-én került sor, mely a prosztata megnagyobbodását mutatta, valamint a bal vese mérsékelt fokú üregrendszer tágulatát anélkül, hogy ez utóbbinak az oka megállapítható lett volna. A vizsgálatot végző orvos az iv. (intravénás) urográfia elvégzését javasolta.

2009. október 28-án az urológus hólyagtükrözés javaslatát rögzítette, majd 2009. december 23-án gasztroenterológiai vizsgálatot végeztek a betegnél, amely megerősítette a nyombélgyulladás diagnózisát.

A 2010. február 10-én elkészült laborvizsgálati eredmények magasabb süllyedést, magas GGT értéket és néhány vörösvértestek igazoltak a vizeletüledékben.

2010. február 17-én körülbelül 20 kg fogyást követően röntgenfelvétel készült a betegről, mely keskenyebb csípőizületi réseket mutatott és szigmoidoszkópiára jegyezték elő.

A néhai 2010. március 1-jén ismételten az urológiai szakrendelésen járt, az urológus hólyagtükrözést javasolt, melyet március 19-én végeztek el és az ultrahangvizsgálat megismétlését javasolták.

2010. március 24-én a néhait a belgyógyászati szakrendelésen mozgásszervi panaszai miatt a reumatológiára irányították, s ezen a napon a pszichiátriai ambulancián is vizsgálták.

2010. március 30-án a reumatológiai szakrendelésen a csigolyák és mindkét oldali csípőizület nem gyulladásos degeneratív elváltozását állapították meg, és tekintettel a nagy fogyásra (ekkor már 35 kg) gyomorfájásra, vérszegénységre és a kivizsgálás befejezetlen voltára reumatológiai kezelést nem javasoltak.

2010. április 9-én néhai ...-t hozzátartozói a ...-i Egészségügyi és Szolgálat kardiológiai szakrendelésére szállították, majd az ideggyógyászati szakrendelésen kisfokú polineuropátiát állapítottak meg nála.

2010. április 13-án elvégezték az urológia által javasolt hasi ultrahang kontrollt, mely a kiszélesedett bal vese egészét daganattól elpusztultnak ítélte meg, a hasban folyadékot, a májban kiterjedt daganat áttéteket írtak le. Ezt a 2010. április 22-ei hasi, kismencedei CT vizsgálat is megerősítette, és a beteget ugyanezen a napon a ...i Osztálya felvette, az Onkoteamhez fordultak a daganatos vese kemoembolizálásának lehetősége végett, melyre azonban már nem került sor.

2010. április 24-én néhai ...-t bélvérzéses shock miatt a ...t Kórház és Rendelőintézet belgyógyászatára szállították, ahol 2010. április 26. napján elhunyt.

A felperesek az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 77. § (3) bekezdésére figyelemmel, a Ptk. 339. § (1) bekezdése, illetőleg a 355. § (1) bekezdésére utalással az alperesi kórházzal szemben vagyoni és nem vagyoni káruk megtérítését kérték.

A kereseti kérelem benyújtását (2011. május 27.) követően az eredeti kereseti kérelemben I. rendű felperesként perbe lépő ...-né 2011. november 27. napján elhunyt.

Az általa érvényesített kárigény vonatkozásában a törvényszék ..., ... és ... törvényes örökösök jogutódlását állapította meg.

A felperesek a módosított kereseti kérelmükben nem vagyoni kártérítés címén saját jogon, külön-külön 2.000.000.-2.000.000.- forint, míg jogutódjaként, külön-külön 3.333.333.- 3.333.333.- forint megfizetésére kérték kötelezni az alperest.

Vagyoni kártérítés címén néhai ... illő eltemettetésének költségei megtérítést kérték 362.281.- forintban megjelölve azt, továbbá perbeli jogutódként háztartási kisegítés címén 555.750.- forint megfizetésére kérték az alperest kötelezni.

Felperesek mind a vagyoni, mind a nem vagyoni kártérítés körében késedelmi kamat iránti igényt is előterjesztettek.

A felperesek kereseti kérelme szerint néhai ... nem az elvárható gondossággal végzett ellátása, valamint halála között okozati összefüggés állapítható meg, mely alapján az alperes felróható károkozásáért teljes kártérítési felelősséggel tartozik.

Az alperes, alperesi beavatkozó a felperesi kereseti kérelem elutasítását és felpereseknek perköltségben történő marasztalását kérte.

Az alperes ellenkérelme szerint az alperesi kórház mindenben az irányadó orvosszakmai előírások betartása mellett az elvárható gondossággal járt el, ezért álláspontja szerint a kereseti kárigény egészében alaptalan.

Mindazonáltal kifejtette, hogy ha valószínűsítjük, hogy a vérvezelés már a daganat első tünete volt, akkor már az előrehaladott állapotban kellett legyen, tehát a beteg nagy valószínűséggel a leggondosabb ellátással is, a legnagyobb szerencsével sem volt teljes bizonyossággal megmenthető.

A törvényszék a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján megállapította, hogy felperesek kereseti kérelme az alábbiak szerint megalapozott:

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 77. § (3) bekezdése szerint minden beteget - az ellátás igénybevételének jogcíme tekintet nélkül - az ellátásában résztvevőktől elvárható gondossággal, valamint a szakmai és etikai szabályok, illetve irányelvek betartásával kell ellátni.

A Ptk. 339. § (1) bekezdése szerint, aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni, mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.

A 355. § (1) bekezdése alapján a kárért felelős személy köteles az eredeti állapotot helyreállítani, ha pedig az nem lehetséges, vagy a károsult azt alapos okból nem kívánja, köteles a károsult vagyoni és nem vagyoni kárát megtéríteni.

A törvényszék a felperesi kárigény jogalapjának tisztázása érdekében felperes indítványára orvosszakértői bizonyítást rendelt el.

E körben a ...-i Tudományegyetem Á.O.K. Igazságügyi Orvostani Intézete került kirendelésre. A

szakértői intézet vizsgálata kiterjedt néhai ... alperes általi gyógykezelésével kapcsolatos orvosi iratok felülvizsgálatára és szakvélemény adására, továbbá kiterjedt a felperesek pszichológus szakértői vizsgálatára.

A beszerzett orvosszakértői vélemény szerint néhai ... kortörténete alapján megállapítható, hogy a 2009. július 30-án történt laborvizsgálat eredménye alapján a vérvezelés észlelésekor már a beteg urológiai kivizsgálása volt indokolt, a részletes urológiai kivizsgálás elindítására azonban csak 2009. szeptember 2-án került sor.

Az ezt követően szeptember 22-én készült ultrahang vizsgálati lelet nem értékelhető „bizonytalanként”, a vizsgálat ugyanis kimutatta a bal vese üregrendszeri tágulatát, melynek oka az ultrahang vizsgálatnál nem volt megállapítható. A vizsgálatot végző erre tekintettel iv. urográfiát javasolt. Ezen vizsgálat hiányában az igazságügyi szakértő szerint CT vizsgálat szükséges.

A szakvélemény szerint az iv. urográfia, vagy hiányában a CT vizsgálat elvégzése az esetleges vesedaganat megállapításának esélyét jelentősen javította volna. Rosszindulatú daganatos megbetegedések esetén általánosságban is megjegyezhető, hogy a korábbi felismerés nagyobb túlélési esélyt biztosít. ... 2009. őszi általános állapotát ismerve, amennyiben ekkor a vesedaganatot felismerik, lényegesen nagyobb eséllyel a műtéti beavatkozásra is sor kerülhetett volna, illetve a máj áttétek hiánya, vagy kevésbé kiterjedt volta miatt valószínűleg a beteg halálához közvetlenül vezető vérzés sem alakult volna ki.

A szakvélemény megállapítása szerint az alperesnél készült orvosi dokumentációban nem szerepel olyan adat, amely megmagyarázná, hogy a 2009. szeptember 29-i vizsgálat alapján szükségesnek tartott iv. urográfia elvégzése miért maradt el. E vizsgálatok elvégzése ellen szóló kontraindikáció szintén nem található a dokumentumokban.

A vizsgálatok elvégzése nélkül a szakértő szerint az ultrahangon látott bal vesét érintő üregrendszeri tágulat, mely oka a később felismert daganat volt, kivizsgálatlanul maradt. Szintén nem tartható fel annak az oka, hogy a hólyagtükrözés időben miért csúszott és arra miért csak 2010. március 19-én került sor. Az orvosi dokumentációban nem lelhető fel olyan adat, amely a vizsgálat ilyen mértékű halasztását indokolta volna.

A szakvélemény rámutat továbbá arra, hogy 2010. februárjában ... általános állapota rosszabb volt, mint korábban, ami a részletesebb kivizsgálását indokolta volna. A belgyógyászati osztály javasolta is mielőbbi urológiai kontroll vizsgálatát, melyre azonban csak március elején került sor. Elképzelhető, hogy 2010. februárjában azonnal csak az ismételt ultrahangvizsgálatot és a CT vizsgálatot lehetett volna elvégezni, de ezeket el kellett volna végezni. 2010. februárjában tehát a hasi ultrahang és utána CT vizsgálatot el kellett volna végezni, az urológiai vizsgálatokat is indokolt lett volna elvégezni, nem pedig várni a hólyagtükrözéssel márciusig, illetve az iv. urográfiát el sem végezték.

A szakvélemény összefoglalóan megállapította, hogy a vesedaganatot illetően a beteg kivizsgálása túlzottan elhúzódott a ... Kórházban, illetve a kivizsgálás nem történt meg teljesen.

A szakértői vélemény megállapításai szerint néhai ... első ultrahang vizsgálatát követően a vizsgálatot értékelő urológusnak körültekintően kellett volna eljárnia és a radiológus által javasolt vizsgálatot el kellett volna végeznie. Esetleg a radiológussal újra konzultálva és az esetet, a kórképet átbeszélve a leletet újra kellett volna értékelni.

Az ultrahangleletben szereplő vese üregrendszeri és húgyvezető pangás leírásával a beteg vizsgálata nem fejeződött be sem az urológus, sem a radiológus részéről. A kezelőorvosnak az a kijelentése, miszerint „térfoglalás a bal vesében nem szerepel” korainak értékelhető és félrevezető. Az egész vesét illetően ez a nyilatkozat csak a kiegészítő vizsgálatok után lett volna jogos.

Nem vélekedett helyesen továbbá a néhai kezelőorvosa, amikor nem tisztázta további vizsgálatokkal az ultrahangleletben leírt bal oldali vesében és húgyvezetőben lévő pangást. Nem járt el helyesen, amikor a radiológus által javasolt iv. urográfiát elvetette, azt korszerűtlennek találta és helyette nem alkalmazott más alkalmas vizsgálatot. Nem vélekedett helyesen, amikor prosztatagyulladással magyarázta a látható vérvizelést, holott ultrahangvizsgálattal tovább tisztázandó más szervi elváltozást is talált. A prosztata tapintási érzékenysége mellett gennyvizelést, mint a prosztatagyulladás alapvető jelét nem kutatta, nem vizsgálta vizelet üledék vizsgálattal sem. Nem járt el helyesen, amikor a betege több hónapon keresztül húzódozott a hólyagtükrözéstől és nem alkalmazott más alkalmas módszert annak kiváltására, továbbá amikor úgy vélekedett a látható vérvizelést illetően, hogy azt prosztatagyulladás okozza és további vizsgálatokat nem végzett annak tisztázására. Nem tett lépéseket, hogy bebizonyítsa a feltételezett prosztatagyulladást baktériumok okozzák-e.

Mindezek alapján a törvényszék álláspontja szerint egyértelműen megállapítható, hogy alperes néhai ...gyógykezelése során nem a tőle elvárható gondossággal járt el. A néhai kezelését végző szakorvos nem járt el helyesen a betegség kivizsgálása során, egyes panaszokat kivizsgálatlanul hagyott, vizsgálati módszert korszerűtlennek minősített, de ahelyett más, alkalmasnak ítélt vizsgálatot nem végzett el, a vizsgálat szükségességéről, esetleges egyéb vizsgálati módszerekről a beteget az orvosi dokumentáció alapján megfelelően nem tájékoztatta.

A törvényszék a kiegészített orvosszakértői véleményt egyértelműnek, aggálytalannak és ellentmondásmentesnek értékelte és azt ítélezésének alapjául elfogadta, és megállapította, hogy alperes felróható magatartásával felpereseknek kárt okozott.

Az alperesi kórház alkalmazottai részéről nem történt meg az elvárható legnagyobb gondosság kifejtése és ennek következtében néhai ...-nél bekövetkezett a gyógyulás esélyének csökkenése, illetőleg elvesztése, mint kár.

Tényként lehet megállapítani, hogy az elhunynál a 2009. július 30-ai laboratóriumi vizeletlelet szerint az üledékben 55-60 vörösvértestet találtak, a beteg elmondása szerint testsúlycsökkenés következett be nála, derékfájdalomra panaszkodott, melynek alapján fel kellett volna merülnie a betegség daganatos eredetének.

Tényként állapítható meg továbbá, hogy a 2009. szeptember 22-i ultrahangvizsgálat kimutatta a bal vese üregrendszeri tágulatát, mely a későbbiekben az alperes részéről kivizsgálatlan maradt, sem iv. urográfiai vizsgálatra, sem CT vizsgálatra ennek tisztázása érdekében nem került sor.

Tényként lehet megállapítani továbbá azt is, hogy nem derül ki az alperesi dokumentációból, hogy a néhait megfelelő tájékoztatással látták el a szükséges vizsgálatok elvégzése érdekében, nem dokumentálták az elhunyt esetleges elutasító nyilatkozatát, illetve nem állapítható meg, hogy alternatív vizsgálati lehetőség felajánlása megtörtént-e a részére.

Tekintettel arra, hogy a felperesek hozzátartozója elhunyt, az alperes által készített orvosi dokumentáció nem kellően pontos és részletes, csak jelentős bizonytalansági tényezők mellett lehet következtetni arra, hogy a beteg állapotának alakulásában milyen hatása volt az adott orvosi beavatkozásnak, különösen pedig, hogy milyen eredményre vezetett volna a helyesnek vélt, az elvárható gondosság melletti kezelés a hátrányos elváltozás megelőzésében, enyhítésében, azaz az orvosi kezelés, illetve annak elmulasztása milyen mértékben hozható okozati összefüggésbe - a számos egyéb oksági tényező, így különösen a beteg állapotának sorsszerű alakulása mellett - a károsodással.

Az esély csökkenése, elvesztése hátrány, vagyis olyan károsodás, amely megalapozza a kártérítési felelősséget. Az esély elvesztése esetén nem lehet bizonyosan állítani azt, hogy ha a diagnózist

időben jól felállítják, a megfelelő kezelést időben elkezdik, akkor a beteg bizonyosan meggyógyult volna, csupán azt lehet állítani, hogy nagyobb esélye lett volna a gyógyulásra. Ha valószínűsíthető, hogy időben, jól végzett kezelés mellett akár minimális esélye lett volna a betegnek a gyógyulásra, életben maradásra, akkor a felelősség megállapítható. /BDT 2010.2274/

A perbeli esetben az alperes alkalmazottai az igazságügyi orvosszakértői vélemény alapján nem jártak el helyesen. A szakértői vélemény, illetve szakkonzulensi kiegészítő vélemény rögzítette, hogy néhai kezelése során számos esetben nem vélekedett helyesen a kezelőorvos, illetve nem járt el helyesen a kezelés során.

Az alperessel szemben támasztott elvárhatóság túlmutat a szakmai szabályok betartásán. A perbeli esetben is azt kellett vizsgálni, hogy az alperes alkalmazottai a legnagyobb gondossággal és körültekintéssel megtették-e mindent annak érdekében, hogy a káros következmény kizárható legyen.

Összességében a bizonyítási eljárás eredményeként a törvényszék megállapította, hogy az alperes a szükséges legnagyobb gondosságot nem tanúsította, ezért kártérítési felelőssége néhai ...elhunytaival összefüggésben fennáll.

Ami a nem vagyoni kárra vonatkozó kereseti kérelmet illeti a Ptk. 355. § (1) bekezdése értelmében a kárért felelős személy köteles a károsult vagyoni és nem vagyoni kárát megtéríteni.

A Ptk. 355. § (4) bekezdése szerint kártérítés címén a károkozó körülmény folytán a károsult vagyonában beállított értékcsökkenést és az elmaradt vagyoni előnyt, továbbá azt a kárpótlást, vagy költséget kell megtéríteni, ami a károsultat ért vagyoni és nem vagyoni kár csökkentéséhez, vagy kiküszöböléséhez szükséges.

A nem vagyoni kár meghatározása során a törvényszéknek a felperesek életminőségében bekövetkezett változásokat, hátrányokat, a személyiség megsértésével okozott állapotot kellett vizsgálnia.

A vizsgálat tárgyát képezi az életminőség változásának a módja, a mértéke, a maradandósága, értékelhető továbbá, hogy az az adott esetben a külvilág számára észlelhető-e, vagy esetleg a környezet tudomásszerzése nélkül is kialakulhat olyan belső hatás, amely egyértelműen hátrányos változást eredményez.

A törvényszék álláspontja szerint valamennyi felperes, illetőleg jogelődjük, néhai édesanyjuk vonatkozásában is a nem vagyoni hátrány egyértelműen megállapítható.

Felperesek édesapjukat, jogelődjük házastársát veszítette el, ezzel sérült a teljes és egységes családban éléshez fűződő joguk.

A beszerzett szakvélemény szerint ... I. rendű felperes életvitelében édesapja halálával összefüggően jelentős változás nem írható le, azonban életminőségének kis mértékű romlása kimutatható. Az ő esetében a szakértő normál gyászreakciót írt le.

... II. rendű felperes mindennapi élete azonban édesapja halálát követően alapvetően megváltozott, az életminőségbeli változások pedig egyértelműen negatív irányúak. Édesapja halála, majd azt követően édesanyja elvesztése is súlyos egzisztenciális nehézségeket eredményezett. Elsősorban az állattartás, a kiskert megszűnésével, a ház fenntartásának költségeinek egyedüli vállalásával ingerlékenyvé vált, nemtörődöm lelkiállapota a párkapcsolatának megszakadásához és interperszonális viszonyainak beszűküléséhez vezetett. Szabadidős tevékenységei elsősorban

édesapjához és testvéreihez fűződtek, melyek így minimalizálódtak. Lelkiállapotából adódó motiválatlansága révén a kialakult élethelyzete maradandónak tekinthető, abban érdemi pozitív változás csak pszichés állapotának rendeződését követően képzelhető el.

.... III. rendű felperes esetében a szakértő szintén megállapította, hogy édesapjának halála ingerlékenysé, intoleránssá tette, párkapcsolata ezt követően annak okán megszakadt és a társ nélküliség az ő esetében is az életminőség romlását eredményezi. Az ő esetében a szakértő patológiás gyászreakciót véleményezett, melynek következményeként pszichés zavarok jelentek meg.

A peres eljárás során azonban III. rendű felperes élettársa a fennálló kapcsolatra tekintettel tanúvallomást nem tett, továbbá az orvosi kezelésre való utalást követően azzal összefüggő orvosi iratok becsatolásra nem kerültek.

A törvényszék ekörben a szakértői véleményen túl tanúmeghallgatást fogatosított (...), mely a szakvéleményben írtakat támasztotta alá.

Mindezekre tekintettel a törvényszék álláspontja szerint II. rendű felperes kereseti kérelme a nem vagyoni kártérítés vonatkozásában összecszerűségében is alapos, tekintettel arra, hogy vonatkozásában a szakértő egzisztenciális nehézségeket véleményezett, továbbá az interperszonális viszonyok beszűkülését állapította meg. Kialakult élethelyzetét maradandónak minősítette. Az I. és III. rendű felperesek esetében a kereseti kérelem összecszerűsége eltűnt.

A kártérítés összegét illetően a törvényszéknek a káresemény miatt kialakult életminőség változásnak a mértékét, a maradványállapot folytán kialakult életnehezítettséget, a kialakult változásokat kellett figyelembe vennie. Tény, hogy valamennyi felperes, illetve jogelődjük közeli hozzátartozója veszítette el, azonban ez a veszteség II. rendű felperes vonatkozásában értékelhető a leg súlyosabbnak.

Mindezekre tekintettel a II. rendű felperes vonatkozásában a kereseti kérelemben foglaltakat a törvényszék nem tartotta eltűntnek, míg az I. és III. rendű felperes vonatkozásában a nem vagyoni kár mértékét 1.000.000.- - 1.000.000.- forintban határozta meg.

Néhai .. a per során szakértői vizsgálatát megelőzően elhunyt, így a törvényszék az ő vonatkozásában a nem vagyoni kártérítés összegét mérlegelés alapján 6.000.000.- forintban állapította meg, melyre jogutódai egyenlő arányban jogosultak.

A vagyoni kártérítés körében felperesek az elhunyt illő eltemettetése költségeinek, valamint háztartási kisegítés címén a felperesek jogelődjét megillető összeg megtérítésére kérték kötelezni az alperest.

Felperesek az illő eltemettetés költségeit számlákkal igazolták, ekörben a törvényszék egyéb bizonyítást nem kívánt lefolytatni, a felperesek által előterjesztett kereset evonatkozásban egészében megalapozott.

A háztartási kisegítés címén előterjesztett kereseti kérelem vonatkozásában a felperesek a ... Betegápoló Szolgálat által kibocsátott árlistát vették alapul azzal, hogy napi egy órára számítottan kérik annak elszámolását.

A törvényszék álláspontja szerint a napi egy óra háztartási kisegítés címén előterjesztett igény nem eltűnt, a háztartási kisegítés néhai ...-né környezetében szükséges tevékenység körében értékelhető kieső munkaerő pótlásául szolgált. Nevezetesen azon tevékenységek ellátását kell itt

értékelni, amelyeket néhai ... saját maga tudott volna ellátni, amennyiben a káresemény nem következett volna be.

Tekintettel arra, hogy néhaiházasátársa a peres eljárás során elhunyt, az őt alappal megillető háztartási kisegítés címén járó kártérítés összege a perben jogutódként fellépő felpereseket illeti fejenként egyenlő arányban.

A törvényszék a felperesek kártérítés iránti igényét a fentiekben kifejtettek alapján a rendelkező részben írt mértékben tartotta megalapozottnak, az azt meghaladó részében előterjesztett nem vagyoni kártérítésre vonatkozó kereseti kérelmet pedig elutasította.

A törvényszék a felperesek késedelmi kamat igényéről a Ptk. 301. § (1) bekezdése alapján rendelkezett.

A perköltség vonatkozásában a törvényszék megállapította, hogy a felperesek 60 %-ban lettek pernyertesek, így az alperes a felperesek személyes költségmentességére tekintettel az előlegezett szakértői költség, amely összesen 496.455.- forint, 60 %-a, azaz 297.873.- forint megfizetésére köteles a ... Törvényszék Gazdasági Hivatalának, külön felhívásra.

A felperesek személyes költségmentességére, valamint az alperes illetékmentességére tekintettel le nem rótt eljárási illetéket az állam viseli.

Az egyéb elsőfokú perköltség vonatkozásában a törvényszék a Pp. 78. § (1) bekezdése, valamint a 81. § (1) bekezdése alapján határozott.

A perköltségösszegezésénél a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM. számú rendelet 3. §-ában foglaltak alapján határozott.

A felpereseknek járó perköltség az ügyvédi munkadíj 27 % ÁFA-val növelt összege.

Az ítélet elleni fellebbezés lehetősége a Pp. 233. § (1) bekezdésén, míg a fellebbezéssel kapcsolatos tájékoztatás a Pp. 256/A. §-án alapul.

..., 2013. év július hó 12. napján

... sk.
bíró